

Ústav světových dějin

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno a příjmení studenta/studentky: Jan Machala

Název práce: Vztahy Československa s Kubánskou republikou v období pražského jara

Jméno oponenta práce: PhDr. Jan Koura, Ph.D.

1. Heuristika (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

1.1 Hodnocení použité literatury a pramenů	3
1.2 Úplnost použitých zdrojů z hlediska současného stavu bádání	4

Stručné hodnocení:

Je potřeba ocenit, že autor pracoval s primárními prameny (AMZV, NA), ale potenciál archivů nevyužil dostatečně (klíčové dokumenty zcela přehlíží). Zcela opomíjí vztahy na úrovni rozvědky, které ve sledovaném období byly velmi intenzivní (např. operace Manuel) – zde vůbec nepracoval se zdroji z Archivu bezpečnostních složek. Seznam použité sekundární literatury je doslova tristní. Chybí nejnovější cizojazyčné práce, a dokonce i zásadní studie českých autorů věnující se tématu (Opatrný, Bortlová, Fiala, Kaplan atd.)

2. Řešení problému (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

2.1 Volba cíle práce odpovídá zadání	3
2.2 Cíl z hlediska metodologie oboru je zvolen relevantně	3

Stručné hodnocení:

Název práce neodpovídá cílům stanovených v úvodu (i abstraktu). Chybí definice vymezení „pražského jara“, autor se ani netají tím, že se práce nakonec věnuje československo-kubánským vztahům v 60. letech (tedy tématu, které již bylo z velké míry zpracováno např.

Ústav světových dějin

Hanou Bortlovou). Zvolená hypotéza je velmi naivní – otázka, proč došlo k ochlazení vztahů mezi Kubou a Československem v 60. letech je lehce zodpověditelná i bez Machalova „výzkumu“ (zlomem samozřejmě byla karibská krize a následné zhoršení vztahů s celým východním blokem).

3. Hodnocení struktury práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

3.1 Je struktura práce logická	3
3.2 Odpovídá struktura práce metodologii a metodám deklarovaným v úvodu práce	3

Stručné hodnocení:

Autor jen velmi okrajově analyzuje kubánsko-československé vztahy před rokem 1959, zcela chybí zhodnocení československé zahraniční politiky vůči celé oblasti Latinské Ameriky. Je otázkou, zda se měl autor věnovat vnitřnímu vývoji obou států. Pokud by lépe stanovil badatelské otázky a hypotézy, zařazení těchto kapitol by bylo na místě. Téměř přehlížen je také mezinárodní kontext – československá zahraniční politika do značné míry kopírovala politiku Moskvy. V práci chybí zhodnocení, zda se v některých ohledech odlišovala od ostatních států východního bloku (např. v oblasti spolupráce rozvědek už určitý výzkum proběhl – viz. práce Pavla Žáčka, Hany Bortlová, Michala Zourka, Prokopa Tomka).

4. Hodnocení kvality textu práce (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

4.1 Analýza pramenů a literatury	3
4.2 Interpretace pramenů a literatury v jejich vzájemných souvislostech	4

Stručné hodnocení:

Části v oblasti politických a hospodářských vztahů působí velmi neuspořádaně. Autor očividně nezvládl již samotnou heuristiku a z archivních pramenů vybírá ty méně důležité (práce působí dojmem, že autor není schopen oddělit banální od důležitého). Jedná se o jakési střípky, které

Ústav světových dějin

v konečném důsledku nejsou pro československo-kubánské vztahy až tak důležité. Kapitola o kulturních vztazích naopak působí již kompaktněji.

5. Kvalita zpracování (hodnocení známkou 1, 2, 3, 4 – v případě hodnocení 3 a 4 musí autor posudku slovně formulovat hlavní výtky)

5.1 Stylistika a pravopis	2
5.2 Použitá terminologie	2

Stručné hodnocení:

Práce není na špatné stylistické úrovni. Chybí vysvětlení některé terminologie (např. vymezení pražského jara).

6. Celkové hodnocení v rozsahu nejméně 500 znaků:

Práce Jana Machaly bohužel zdařilá není a vykazuje řadu nedostatků, které zřejmě byly způsobeny také nedostatečnou komunikací s vedoucím. Pro pochopení československo-kubánských vztahů je zcela zásadní pracovat s koncepčními dokumenty československé zahraniční politiky vůči Latinské Americe, které se nachází v Národním archivu (např. další části fondu Antonín Novotný, které Machala nevyužíval) a AMZV (fond Porady Kolegia – ten autor zcela přehlíží; v AMZV Machala bádá jen v TO-T). Pro revizi československé zahraniční politiky vůči Kubě je pak zcela zásadní dokument z roku 1966 (*Nové jevy v národně osvobozeném hnutí v Latinské Americe*; NA, ÚV KSČ, f. 1261/0/11). Je smutné, že s těmito dokumenty již pracovali jiní autoři (viz např. Josef Opatrný, *Czechoslovak-Latin American Relations 1945-1989*, in: *Central European Journal of International and Security Studies*, No. 3, 2013, s. 12-37), ale přesto Machala o jejich existenci očividně neví. Seznam sekundární literatury je velmi skoupý, chybí zejména zahraniční studie. Při zhodnocení vnitřního vývoje v Československu používal práce autorů, jež poskytují velmi osobní a specifický pohled na dané události (Hájek; Komárek; Mlynář; Šik). Rozsáhlé syntézy z české produkce chybí (zejména práce Karla Kaplana), stejně jako edice dokumentů (pro mezinárodní kontext např. *The Prague Spring and the Warsaw Pact Invasion of Czechoslovakia*). Machala zcela opomíjí některé další české autory věnující se československo-kubánským, resp. vztahu

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav světových dějin

Československa a Latinské Ameriky (zejména badatelů ze SIAS FF UK). Je potřeba ocenit, že Machala pracoval s primárními prameny. Jeho heuristika ale bohužel byla nedostatečná, stejně jako následná kritika a analýza pramenů. Práce není vymezená dobře, chybí jasně stanové badatelské otázky a hypotézy. V mnoha ohledech kopíruje již předchozí výzkum.

Bakalářská práce Jana Machaly sice vykazuje velké nedostatky, ale základní parametry pro tento typ kvalifikační práce splňuje, a proto ji k obhajobě doporučuji.

7. Otázky a připomínky k obhajobě:

Jakým způsobem operace Manuel zasáhla do československo-kubánských vztahů na konci 60. let?

Navržená známka: dobře

Datum: 6. 9. 2017

Podpis: PhDr. Jan Koura, Ph.D.